

Harmincharmadik díjátadás

2003. december 20.

Semmelweis Egyetem

Első díjazott

MACZKÓ MÁRIA

lélekből fakadó énekművészete

MAGYAR ÖRÖKSÉG

1961. augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján született a Galga mentén, Turán. Az a szerencsés ember, aki beleszületett a még élő néphagyományba. Az általános iskolát szülőfalujában végezte, ahol énektanára Fekete Laci bácsi és a felesége, Baba néni, a tanító néni nem csak a hangjára figyeltek föl, hanem megláttak benne valami többletet. Ennek az odafigyelésnek is köszönhető, hogy a debreceni katolikus gimnáziumba került, 1975-től 1979-ig tanult ott. Érettségi vizsgái után 1979-től a debreceni Zeneművészeti Konzervatóriumban képezte magát, ahol 1982-ben végzett magánének szakon. Majd 1983-ban hazatért Turára, a művelődési ház művészeti vezetője lett, és már a következő évben megnyerte a Pest megyei népdalversenyt. A fehér foltnak számító Galga mentén elkezdte a népdalok gyűjtését. 1983-tól állandó énekese volt az Egyetemi Színpadon alakult és működött *Forrás Kör*nek. Szabó András előadóművésszel az elmúlt két évtizedben több mint félezerszer lépett fel határon innen és túl. Két rendhagyó irodalom- és énekóra műsorukkal járták az országot.

1986-tól tíz éven át a Magyar Állami Népi Együttes szóloénekeese volt. Közben óvodás gyermekjáték kört vezetett Domonyban, a Tarisznys zenekarral énekelt Bagon, tanított az aszódi népzenei műhelyben, majd hat éven át a Kartali Asszonykórust vezette. Maczkó Máriának az Állami Népi Együttesben végzett munkájáról, teljesítményéről, emberségéről azért szólhatok részletesebben, mert 1980-tól tizenhét évig voltam a művészeti igazgatója az együttesnek, ahol a magyar néphagyományok értékeit Bartók Béla és Kodály Zoltán szellemében, az ő példájukat követve vittem a színpadra a hazai és a világ közönsége számára.

Csak az Amerikai Egyesült Államokban és Kanadában négyszer három hónapos szereplést tettünk meg sikerrel. Az utolsó turnén az *Elindultan szép hazából*..című műsor záró szólóénekét is Maczkó Mária adta elő. Tudjuk, hogy Bartók Béla is ezt a dalt énekelte, amikor 1940-ben hajóra szállt, s az Egyesült Államokba indult, véglegesen, Magyarországról. Mária művészi teljesítményein túl nagy segítségemre volt a táncosok népdaléneklésének fejlesztésében, s az együttesben elindított új szellemi légkör megteremtésében. 1993-ban létrehoztam saját társulataimat, a *Csillagszemű Gyermektáncegyüttest* és a *Tímár Kamara Táncegyüttest*. Maczkó Mária az elmúlt tíz évben állandó népdalénekes műsorainknak. 1989-ben a Magyar Rádió és a Hungaroton közös kiadásában látott napvilágot a *Galga vize szép csendesen kanyarog*.. című nagylemez. 1990-ben *Rózsát ültettem a gyalogútra* címmel Galga menti daloskönyvet jelentetett meg az Aszódi Petőfi Múzeum gondozásában, Rónai Lajos zenész kollégájával.

1991-től a *Magyar Folk Trió* tagja. Birinyi Józseffel és Kovács Lászlóval Párizsban, a Francia Nemzeti Rádió meg hívására felejthetetlen koncertet tartottak. 1994-től 2002-ig az egri *Gajdos Népzenei Együttes* szólóénekes volt. Ez idő alatt dolgozott a Tolcsvay Béla vezette *Tolcsvay Trió*val is. 1998-tól a *Turai Énekmondók* vezetője. Hangját számtalan hanglemez, CD, film- és videofelvétel őrzi. A Magyar Rádió is folyamatosan közvetíti énekeit. Szabó Andrással közös műsoraikról két hangkazetta (*Könyörgés, Országunknak megáldoztak*), a Gajdos Együttessel egy kazetta (*Sírnak a csillagok*) és két CD készült 2001-ben elkészítették tanítványai, a Turai Énekmondók *Mennyből jöttünk tihozzátok* című CD-jét. 2002-ben jelent meg szóló CD-je *Énekkel dicsérlek - Adventtől Adventig* címmel, mely válogatás a Magyar Rádió *Vasárnapi Újság* című műsoraiban elhangzott énekekből. Több énekes filmszerepet is játszott: 1995-ben Olasz Ferenc filmrendezővel két Mária-filmet forgatott *Gyertyaszentelő Boldogasszony* és *Gyümölcsoltó Boldogasszony* címmel. 1996-ban szintén Olasz Ferencsel készítette el legnagyobb álmát, a *Szivárvány havasán...* című portréfilmet. Kitüntetései: 1983: a Népművészet Ifjú Mestere, 1993: Dudás Juli-díj, 1998: Pest megye Művészetéért elismervény, 2000: a Szellemi Védegylet alapította Rendületlenül, 2003: a Magyar Rádió EMERTON-díja (az év folk-énekesnője).

Maczkó Máriának további művészi munkájához sok sikert kívánunk!

Timár Sándor

táncművész, koreográfus

Életrajz

Maczkó Mária (*1961. augusztus 15., Tura) népdalénekes. Az általános iskola elvégzése után Debrecenben, a Svetits Katolikus Gimnázium tanulója (1975-1979). 1979-1982: a debreceni Zeneművészeti Konzervatóriumban tanul ének szakon. 1983-tól Turán él. 1986-tól tíz évig a Magyar Állami Népi Együttes szólóénekes. A Turai Énekmondók vezetője.

